

№ 219.

Kalendarzyk tygodniowy:

Piąt. św. Dionizego B.
Sob. św. Franciszka Br.
Niedz. św. Wincentego.
Pon. św. Maksymiliana B.
Wt. św. Edwarda Kr.
Sr. św. Kaliksta P. M.
Czw. św. Jadwigi Wd.

Wschód słońca: godz. 6 m. 16
Zachód słońca: godz. 5 m. 18
Dług. dnia: godz. 11 m. 02

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ - „ 50

Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Przejazd № 8.

Nr. telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Piątek, dnia 9 października 1908 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Fabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1 1/2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

„ODEON“ Przejazd 2. Dziś zmiana programu.
Strona 8. 1908

KRETA.

—?—

Ranne depeze wczorajsze przyniosły lakoniczną wiadomość: „Ludność Krety postanowiła przyłączyć się do Grecji“.

Władzom za Bułgarią odpadają od Turcji jedno za drugim na pół niezależne państwa, zaczyna się jej rozbiór i to w dobie, gdy tak wspaniale zapoczątkowała swoje odrodzenie.

Przypomina to poniekąd rozbiór Polski, na którą również w chwili odradzania swego ustroju państwowego spadła katastrofa, wykreślająca ją z rzędu państw niepodległych.

Czy Turcja będzie szczęśliwszą i obronną ręką wyjdzie z opresyi, niedaleka przyszłość pokaże.

Ujawnia się już wszelako dążenie mocarstw do uzyskania, kompensat za ogłoszenie niepodległości Bułgarii i aneksją przez nią Rumelii Wschodniej, za ewentualną aneksję przez Austro-Węgry Bośni i Hercegowiny, a teraz wchodzi na porządek dzienny i Kreta.

Kompensaty te naturalnie pójdą na koszt Turcji.

Kreta, inaczej zwana Kandyą, wyspa na morzu Śródziemnym, oddalona o 13 mil od Morei, a o 35 od brzegów Afryki, obejmująca 8,618 kil. kwadr. powierzchni, zamieszkaną jest przez ludność złożoną z 1/4 z Turków, a 3/4 z Greków, między którymi szczególniejszą walecznością odznaczają się stakjaci, zamieszkali w południowo-wschodniej stronie wyspy, miłujący wolność.

Greki oddawna marzyli o połączeniu się z Królestwem Greckim, ale zawsze stawały temu na przeszkodzie względy wyższej dyplomacji, czyli właściwie rzecz określając usiłowania mocarstw utrzymywania na Wschodzie Europejskim istniejącego porządku rzeczy, albowiem każda zmiana w tym kierunku groziła powikłaniami niebezpiecznymi w wysokim stopniu dla pokoju europejskiego.

Dzieje Kandy (Krety) sięgają najodleglejszej starożytności. Przechodziła ona różne koleje aż wreszcie w roku 1669 po walecznej obronie dostała się pod panowanie Turcji, której rządy utrzymująca niegdyś wyspę doprowadziły do ruiny, zwłaszcza skoro Kreta przyjęła udział w wojnie o niepodległość Grecji i po ogłoszeniu niepodległości Królestwa Greckiego pozostała przy Turcji.

Od roku 1830—1840 zarządzał Kretą wicekról Egiptu, później zaś wielkorządcy tureccy, których ucisk i gwałty wywoływały prawie bezustannie zamieszki, trudne do zupełnego stłumienia wobec zawziętej nieprzyjaźni Turków i Greków, oraz słabości rządu zwierzchniego.

Po powstaniu w roku 1858 Turcja poczyniła

pewne ustępstwa dla Krety, ale ustąpienie Grecji przez Anglię wysp Jońskich rozbudziło znów marzenia kreteńczyków o połączeniu się z Królestwem Greckim, właśnie zaś religijne i ucisk panów tureckich wywołały nowe powstanie.

W roku 1866 w górach Apokaneu wybuchło nowe powstanie, podniecane przez Grecję, które groziło nawet wojną europejską. Rosya bowiem i Włochy stanęły po stronie Turcji, Francja zaś i Austria zajęły stanowisko chwiejne.

Przy tłumieniu tego powstania Turcy dopuszczali się niesłychanych okrucieństw, tak że wreszcie powstańcy ulegli przemocy. Położenie Krety polepszyło się jednak, zamieniono ją bowiem w osobne general-gubernatorstwo z pewną dozą autonomii administracyjnej.

Reformy te atoli pozostały na papierze, administracja turecka po dawnemu postępowała samowolnie, co stało się powodem nowego powstania w roku 1876 na wiosnę. Po ogłoszeniu konstytucji tureckiej w roku 1876 kreteńczycy usunęli się od wyborów i zażądali szerokiej autonomii dla wyspy, wreszcie w dniu 21 sierpnia schwycili za oręż wyparłszy Turków do twierdzy.

Powstańcy ogłosili w Apokanieu przyłączenie Krety do Królestwa Greckiego, ale kongres berliński nie zgodził się na to, zażądał jeno dla Krety reform.

Sultan przyrzekł przeprowadzić reformy, ale obietnice te nie uspokoiły ludności. Na wyspie wciąż wrzało, wreszcie wybuchły powstania z których ostatecznie w roku 1896 przybrało szersze rozmiary. Interwenya mocarstw nie doprowadziła do pozytywnych rezultatów.

Ogłoszono przyłączenie Krety do Grecji. Pułkownik grecki Vassos wylądował na wyspie z 1,500 żołnierzami i zajął ją imieniem Jerzego I-go króla Grecji. Doprowadziło to do wojny pomiędzy Turcją a Grecją, zakończonej porażką tej ostatecznej.

Ambasadorowie mocarstw europejskich 2 go marca 1897 roku wręczyli W. Porcie notę zbiorową domagającą się autonomii dla Krety. Sultan odmówił. Wówczas eskadry zjednoczonych mocarstw popłynęły na wody Krety i wysadziły na ląd wojsko sprzymierzone, co zmusiło Turcję do odwołania jej wojsk z wyspy i oddania ją mocarstwom pod wyłączną opiekę.

General-gubernatorem Krety z woli mocarstw został książę Jerzy Grecki, który w dniu 21 ym grudnia 1898 roku wylądował na wyspie i objął władzę pod nominalnem zwierzchnictwem sultana.

Mocarstwa opiekuńcze pozostawiły swoje oddziały wojskowe na wyspie. Ogłoszono konstytucję zaprowadzającą szeroką autonomię wyspy pomijającą milczeniem sultana.

Książę Jerzy sprawował władzę wykonawczą, prawodawczą zaś 10 deputowanych mianowanych przez księcia wraz z posłami od ludności. Językiem urzędowym wyspy stał się język grecki.

Spokój zapanował na wyspie, kreteńczycy

wszelako nie zaprzestali marzyć o zjednoczeniu z Królestwem Greckim.

Książę Jerzy starając się kilkakrotnie ale bezowocnie u mocarstw opiekuńczych, o spełnienie życzeń kreteńczyków zrzekł się wreszcie general-gubernatorstwa.

Na jego miejsce wybrano greka któremu mocarstwa dały aprobatę swą, sądząc, że zastąpieniem członku domu królewsko-greckiego ustąpią i żądania przyłączenia Krety do Grecji. Jakoż spokój ustalił się na wyspie tak dalece, że mocarstwa postanowiły odwołać swoje załogi.

Tymczasem ludność Krety korzystając z obecnego położenia na Wschodzie Europejskim, urzeczywistniała dawną swoje marzenia.

Postanowienie to kreteńczyków przysparza nowego czynnika do i tak już pogmatwanej sytuacji.

J. S.

Jubileusz A. Świętochowskiego.

Program uroczystości.

Sobota dnia 10 października: Otwarcie zjazdu w sali techników, o godz. 3-ej wiec.

Niedziela dnia 11 października: Zebranie sekcji literackiej w wielkiej sali Filharmonii o godz. 2-ej po poł.

Odczytanie odezwy A. Świętochowskiego; Przemówienia delegacji od stowarzyszeń, związków i instytucji społecznych; Odczytanie telegramów; Wygłoszenie wiersza Konopnickiej i referatów w następującym porządku:

Znaczenie Świętochowskiego dla kultury polskiej—Ignacy Grabowski; Bajki i opowiadania A. Świętochowskiego—Ignacy Matuszewski; Idea i artyzm Duchów Świętochowskiego—Józef Kotarbiński; O Świętochowskim myśli kilka Świętochowski i Chawa Rubin—Leon Belmont; Kobieta w dziełach Świętochowskiego—Zofia Rygiernalkowska; Świętochowski jako publicysta—Tadeusz Ulanowski.

Wieczorem w tejże sali sztuka A. Świętochowskiego «Ojciec Makary».

Poniedziałek dnia 12 października: Pierwsze zebranie sekcji społecznej w wielkiej sali Filharmonii o godz. 2-ej po poł.

Odczytanie referatów następujących:

Aleksander Lednicki—Świętochowski w oświeceniu społeczno-politycznym; Wacław Męczkowski—Działalność A. Świętochowskiego w Towarzystwie Kultury Polskiej; Zofia Golińska-Daszyńska—Przyszły ustrój rodziny; Wacław Nalkowski—O reakcji; Iza Moszczeńska—O organizacji Towarzystw kulturalnych; Stanisław Kempner—Kultura i kwestya społeczna; Eugeniusz Sokołowski—Świętochowski jako żaden budowniczy społeczny; Antoni Miller—Antyklerykalizm Świętochowskiego.

Wieczorem w teatrze Wielkim «Aspazya»—A. Świętochowskiego.

Wtorek dnia 13 października: Drugie zebranie

Pierwszorzedny

TEATR „ODEON“

Przejazd 2. :: Przejazd 2.

Od piatku d. 9-go do 16-go października r. b.
Nowy program w 3-ch częściach:

I
 Sport wodny w Lyonie (z natury).
 Ekonomiczna podróż (komiczne).
 Nad Nilem (z natury).

II
 Faun (fantazja w kolorach).
 Grzesznica (dramat).

III.
 Mendel świeżych jajek (komiczne).
 Poszukiwacze złota w pustyniach Egiptu (z natury).

Poczekalnia jak również i teatr posiadają zupełnie dobrą wentylację. Foyer, cukiernia i teatr są wykwintnie urządzone i odpowiadają zupełnie nowoczesnym wymaganiom.

Zmiana programu zastrzeżona

Co tydzień nowy program.

Podczas przedstawienia akompaniuje znany pianista p. **Adolf Schuer.**

Dyrekcja specjalnie czuwa nad etyczną stroną programu.

1883

Specjalista chorób skórnych wenerycznych i niemoc płciowa
Dr. St. LEWKOWICZ
 powrócił
 Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.)
 Przyjmuje od 9-1 i od 6-8, dla pań od 5-6 W niedziele tylko od 9-3 po poł. 114r
 Badania krwi przy syphilis e.

Dr. H. Szumacher
 choroby weneryczne i skórne
 Nawrot 2
 Przyjmuje od 8-10^{1/2}, i od 6-8 po poł., panie od 5-6. W niedziele i święta od 9-1 r. 637r

Osiadłem się w tutejszem mieście jako specjalista chorób skórnych, wenerycznych, piciowych i chorób włosów. Przyjmuję codziennie od 8 do 1 w południe i od 4 do 8 po poł., w niedziele od 8-9 do 1-2 rano i od 1 do 6-8 po południu.
 Dla pań osobna poczekalnia.
Dr. B. Rejt,
 ul. ŚREDNIA № 5. 149r

Dr. med. W. Kotzin
 ul. PIOTRKOWSKA 71
 Choroby serca i płuc,
 przyjmuje analizy piwocny, mocz, kwi, wydzielnia ropnych itd
 O 1 g. 9^{1/2}, - 10^{1/2}, i od 4-6. 541r

Dr. Franciszek KOZIOLKIEWICZ
 mieszka
 Piotrkowska 103
 Choroby wewnętrzne, dzieci i kości. Przyjmuje do 8 rano, od 11-2^{1/2}, pp. i od 7^{1/2}-9 w. 1426

Dr. S. KANTOR
 Choroby skórne, weneryczne i moczościowe. Krótka № 4
 Przyjmuje od 8-2 r. i od 6-wiecz., panie od 5-6 181r

Dr. Ignatiew
 Specjalista chorób uszu, nosa i gardła
 ulica Konstantynowska № 11 m. 5.
 Przyjmuje od 11-12 rano i od 4-7 po poł. codziennie. 1490

Dr. L. PRYBULSKI
 CHOROBY WŁOSÓW, SKORNE WE WENERYCZNE I MOCZOPICIOWE
 Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 6-8 w. panie od 5-6 po poł., w niedziele od 9-1 rano i od 9-6 po poł. 1420-r-
 Ul. Południowa № 2.

Dr. L. KLACZKIN
 Konstantynowska 11.
 Syphilis, skorne, wener., choroby dróg moczowych.
 Przyjm. od 8-1 rano i od 6-8 w. dla dam od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano 746r

Fasony
 Damskie i dziecięce oraz przebarwywanie i farbowanie po cenach przystępnych Luiza nr. 11 m. 9 przy rogu Zielonej. Stefan Witkowski 696-3

Potrzebny lokal 4-6 pokoiów zaraz z wygodami, oraz sklep na stroje damskie i męską konfekcję. Pożądane w okolicy od Nowego Rynku do ul. Przejazd. Oferty: ul. Wschodnia, hotel Sierna, pokój № 17. 19344

Fortepian
 używany mah nowy jest do sprzedania za rb 50. Wiadomość: ul. Przejazd nr 16, mieszka 4, pierwsze piętro 1745-6-5

ZAKŁAD GIMNASTYCZNY
 dla dorosłych i dzieci
Surowieckiego
 MIKOŁAJEWSKA № 29. 18796

Składy i Kantor Aptecznygo Domu Handlowego EMILA SKOMOROWSKIEGO

przeniesione zostały z dniem 8 października r. b. z ulicy Długiej na ul. **Leszno № 3**, dom własny w Warszawie. 1937 2 1

Pragnącym przygotować się do gimnazjum
 lub do szkół średnich udzieli się wskazówek w Administr. „Rozwoju“ 172-6 1

Bardzo tanie
Nowe akwaryum pokojowe
 z całym urządzeniem zaraz do sprzedania. Obajrzeć można w mleczarni na Piotrkowskiej 243. 1608-6-5

Biblioteka Stebelskich
 Ul. CEGIELNIANA № 69 (róg Widzewskiej)
 lokal „DOMU LUDOWEGO“
 otwarta w dni powszednie od g. 6-8 w., w niedziele i święta od godz. 12-3 po poł. Opłata za wypożyczenie książek 5 kop. miesięcznie; dla członków „Domu Ludowego“ i „Arfy“ — bezpłatnie. 1844

„Pawilon Kwiatowy“
 Vis-à-vis Cmentarzy
 zaopatrzony codziennie w wielki wybór kwiatów ciętych, doniczkowych i wieńcy.
 Przyjmuje dekoracje wszelkiego rodzaju, jako też utrzymywanie, pielęgnowanie i kwiczenie placu i grobów cmentarnych
rocznie od 10 rb.
 Powierzone roboty wykonują specjalny personel ogrodniczy artystycznie i tanio.
 1641 20 12 **E. GUNDELACH.**

Mam zaszczyt zawiadomić Szanownych Rodziców i Opiekunów, iż z d. 15 października otwieram **Zakład Freblowski przy ul. Pańskiej Nr. 4.** Zapis dzieci od lat 3-ych przyjmuje od godziny 10 do 3. Z szacunkiem **Władysława Chojnacka.** 1804 15.8

MAGAZYN MÓD
„Stefanji“
 WIDZEWSKA Nr. 82,
 Po powrocie z zagranicy poleca najświeższe modele.
 WIELKI WYBÓR KAPELUSZY.

1858

Helenów. 1839 2
 W niedzielę dnia 11 b. m.
Wielki Koncert ogrodowy
 ORKIESTRY SMYCZKOWEJ
 pod dyrekcją kapelmistrza
EDWARDA WEBERA.
 Początek o g. 3 ej po poł. Wejście 2o i 10 kop.
Uwaga! W Helenowie jest do sprzedania para 2-letnich jeleni.

Nadzwyczaj tanio

Palta zimowe
 z modnego materiału od rb. 18.

Garnitury marynar.
 z wełnianego szewiotu od rb. 15.

Spodnie zimowe
 z dobrego szewiotu od rb. 4.75.

Garnitury dziecięce
 od rb 3.50.

Paltocki dziecięce
 od rb. 6.25.

— u —
EMILA SCHMECHLA
 — Łódź —
 Piotrkowska 98.

1821

W niedziele i dni świąteczne magazyn otwarty od godz. 8-10 rano i od 1-4 po południu.